

Szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1909. OKTÓBER 19.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 238. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy órára . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Jobbra vagy balra?

Kassa, okt. 18.

Minden hét a válság nagyhete, hogy kezdődik: most végre lesz döntés. És mire a végére értünk a hétnak, ott vagyunk, ahol kezdetben voltunk: a teljes bizonytalanság ködében. Wekerle Sándor Bécsben volt. Kihallgatáson fogadta a felség. Mindenki várta a döntést, de az mégsem következett be. Bizonyos azonban, hogy a miniszterelnök informatív jellegűnek jelzett kihallgatása felölelte a magyar válság minden frázisát s voltak javaslatai is, melyeket a kibontakozás érdekében a felség elé terjesztett. Amikor e sorokat írjuk, csak a félhivatalosok szűkszavú jelentésére támaszkodhattunk, ma vagy holnap azonban részleteiben is megismerheti a nyilvánosság, mik azokat a vezérlő eszmék, melyeket egyrészt az uralgó képvisel, másrészt pedig a válság alkotmányos megoldására a kormány elnöke hozott javaslatba. A pártok holnap értekezletet tartanak s azon állást kell foglalniok a Bécsből érkezett üzenettel és hírekkel szemben.

A legutóbbi tanácskozásokról is kitűnt, hogy vezéreink arra töreksznek, hogy a magyar politikai világ jelenlegi tényezőivel oldassék meg a válság. A bécsi lapok és az osztrák politikusok minden elkeseredett tüzeleése dacára is, kétségtelen tény, hogy a király is kerülni akarja a parlamenttel való konfliktust. Több oldalról megátalkodott erőfeszítések történnek, hogy más politikára, a hatalmi eszközök érvényesítésére bírják a királyt. A trón körül azonban szilárd a szándék, hogy elkerülni minden összeütközést, mely a parlamenti rendet felforgatná. Ezért fogadta előzékenyen a felség, a kormány ama javaslatát, hogy még ideiglenes misszióval se bizzon meg olyan személyiséget, a ki nem a parlamentben gyökerezik. S ehhez még hozzá kell tenni azt az értesülést, hogy a király óhajta szerint a pártoknak sem kellene egymással megütközniök, ellenkezőleg keresni kell kompromisszumot barátságos megegyezéssel a vitás kérdések elintézését.

A mult héten tapasztalt kísérlet a békés megoldás lehetőségét szolgálta. Wekerle azonban kénytelen volt azt jelenteni, hogy a békeszerző kabinet alakulása nem sikerült.

De a kísérletnek még is van egy fontos tanulsága. Nevezetesen, hogy a végleges megoldás helyrehozatalához sem kell sokkal több áldozatkészség és lemondás minden részről, mint az átmenethez. Wekerle, aki eredetileg is mindig a végleges megoldást ajánlotta a királynak, a szerzett tapasztalatok után vissza kellett, hogy térjen az alapeszméhez. Erre vonatkozó javaslatának lényege az, hogy tegye lehetővé a király a parlamenti békére hajló elemeinek egy hatvanhetes alakulás körül való csoportosulását és közreműködését. Ennek az volna a módja, hogy a katonai kiegyezést az ismert keretekben hajtsák végre és azzal legalább egy évtizedre biztosítsák az országot a nemzet és a király között való konfliktus visszatérésének a lehetősége ellen.

Tudjuk, hogy a koalíció azért bomlott fel, mert a pártok között véleményeltérés merült fel, hogy a nemzet jogai körül mely jognak az érvényesítését kell most követelni. A függetlenségi párt az önálló bankot, a hatvanhetesek a magyar hadsereget követelik. Mindkét követelés törvényben gyökeredző jogunk, melyet a szentesítéssel a király is elismert. Eloszor katonai téren akartak engedményeket kieszközölni. Ugy látszott, hogy ennek sikere lesz. De kiderült, hogy Bécsben semmit sem akarnak, de annál többet követelnek katonai téren. Ez a huza-vona erősítette meg a különbank mozgalmát, amire szintén az a válasz, hogy nem adják meg. Fölmerült a kartelbank, azt is meghiusította az osztrák kormány. Szó volt, hogy függetlenségi miniszterium nevezessék ki átmeneti kormányul, mely csupán a választójogi reformot vinné keresztül. Bécsnek ez sem kellett, nem tartották eléggé megbízhatónak a függetlenségi pártot.

Ha a trón körül, valóban megvan a hajlandóság a békés megoldásra, akkor lehetővé kell tenni, hogy a nemzet jogából legalább egy megvalósítható legyen. Arra nem vállalkozhatnak vezéreink, hogy üres kézzel, a szabadelvű párt által követelt jogfeladás rendszerét kövessék. A magyar nemzet alkotmányos érzelme, királyhűsége megérdemli, — s ez egyúttal a dinasztia érdeke is — hogy törvényes követelését respektálják s vége szakadjon annak a rendszernek: mely csak áldozatokat követel tőlünk, de jogaink teljesítése elől elzárkózik.

Bleriot fölszállása.

Háromszor röpülte körül a pályát.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

Bleriot-lázban ég a főváros. Minden utcasarkon hirtelen rögtönzött bódék, itt árulják a jegyeket, azonkívül minden dohánytőzsde, papirkereskedés kínálja a billétákat. A hordárok különböző füzeteket díktálnak a közönségre. Élelmes kiadók kihasználják az érdeklődést s terjesztik az aviatikáról szóló ismertetőket. Apró rikkancsok ma csak Bleriot nevét kiabálják, az ő arcképét s sárkánygépének rajzát árulják képeslapokon. A plakátok rengeteg tömege házakon, villamoson, üzleti kirakatokban mind ő róla szól, a csodaemberről, aki az emlékező juliusi hajnalon átrepült Pas de Calais-n. Budapest külső képe is megváltozott. Százazrekre menő idegeneket ontanak a vasutak. Lakást a szállodákban ötszörös pénzért se lehetett kapni. Boldog, akinek ismerőse, vagy rokona van, kinél megszállhat.

Vasárnap délután százazrekre menő néptömeg mozdult meg, a villamosok sokasága alig bírta befogadni, az Üllői-ut végén levő katonai gyakorlóterre igyekvő közönséget, ahol a tér egy óriási arénához hasonlított.

A pálya.

Az üllői ut végén elterülő katonai gyakorlóterren szállt föl Bleriot. A teret több száz méter hosszú, ovális alakban tribünök zárták körül. A bejáratnál volt felállítva a díszes udvari páholy. Ettől baloldalt állott a Bleriot repülőgépet rejtő garage. Összesen tíz óriási tribün volt felállítva, míg az olcsóbb helyek közönsége az ovális pálya szemközti oldalát lepte el hihetetlen sokaságban. Ennyi embert még a tömegmozgalomhoz hozzá szokott Budapest se látott egy helyben. Délben kezdődött a népvándorlás s három óráig az oda vezető utakon ember-ember hátán sereglett a pályára. Lehetek legalább háromszázazeren — a pályán. Köztük az ország minden rendű és rangú népe. A III. számú tribünön ült Andrássy Gyula gróf belügyminiszter Hadik János gróf államtitkarral, továbbá egy közeli páholyban Wlasics Gyula és családja. Az abauji képviselők közül ott láttuk *Bárczay* Sándort, a kassaiak közül *Deák* Gyula vezérigazgatót és nejét, *Matzner* Samu szerkesztőt, *Murányi* József szerkesztőt és nejét, *Glück* ügyvéd családját, *Halmi* Félix dr. ügyvédet.

Bleriot megérkezése.

Délután három órakor riadó éljenzés viharzott a néptömegben keresztül. Egy vörös automobil futott be a pályára s közvetlenül a repülőgép előtt megállott. Bleriot érkezett meg a a nejevel és két mérnökével. Azonnal körülfogják az újságírók, néhányval beszélget, azután a bódéba siet — a géphez. A nyitott bódé nyíláson látták a gép kiterjesztett szárnya és a propeller-kerék. Bleriot gondosan megvizsgálja gépét s azután átöltözködik. Repülőgépe teljesen új, mellyel Budapesten száll föl először. A dél-

előtt folyamán próbálta ki a gépet a pályán s a próba különösen sikerült. A gépet különben gróf Károlyi Mihály kísérleti célokra megvásárolta.

Most indul!

Közben megérkezett József királyi herceg, Augusztó királyi hercegnő és udvari kísérete. A tribünökön cédulákat osztogatnak, melyen a gépcarnok fölött megjelenő zászlók jelentősége van megmagyarázva. Fölrepül a fehér zászló. Ez azt jelenti, hogy a szél tulerős. Mi nem igen éreztük a szelet, de a közönség aggódik. Már fél négy fele jár az idő, amikor az árbócon felszökik a fehér piros zászló. Boldog rivalgás tör ki. Ez azt jelenti:

— „Nemsokára repülni fog!”

Es valóban, a gépcarnokból kitolják a gépet. Megjelenik Bleriot, kékszinű, egybeszabott francia munkás ruhájában, fején a Dante-sisakra emlékeztető borsapkával, mely fülén két oldalt lefityeg. Egy mérnök a gépcarnokból kiölt gép propeller szárnyait megforgatja. Mintha nem engedelmesskednék a gép. Bleriot, a bal szány alatt, hátrafont kezekkel nyugodtan áll s türi a fotografusok felvételeit.

Egyszerre felrepül az árbóca a piros zászló. Mit jelent? Egy nagy zugás felel erre:

— „Most indul!”

Bleriot felszállása.

Négy óra öt perckor ült Bleriot a repülőgépre. Egy mérnöke elől megforgatta a propeller szárnyát s egy pillanat múlva hatalmas berregéssel kattogással megindult vllámgyorsan a propeller szárny. Az óriási gyors forgás okozta légáramlat felverte a föld porát, mintha a gépet fehér füst borította volna. Kétten meglódták a gépet, mely három bicikli kereken áll. Egy darabig futnak vele. Mintegy 20 métert szalad a gép a földön, azután egyszerre a kerekek lassan eltávolodnak a talajtól s a gép gyöngye himbálással a levegőbe emelkedik. A szunyog szárnyához hasonló sikok mozdulatlanok, az egész gép, mintegy óriási szitakötő uszik a levegőben. A két első szárny mögött, a motor felett ül Bleriot; csak a fél teste látszik. Alig ötven méternyi pálya után már eléri a 30 méter magasságot. Egyenletes, nyugodt repüléssel ovális köröket ír le a levegőben, majd leereszkedik és felemelkedik. Az első felszállás alkalmával ötször ír le egy-egy körivet Bleriot gépével, majd 9 perc után lassan leereszkedik. A pálya közepén csendesesen leszáll. Két mérnöke fogja a gépet, mely egyensúlyát megőrizve szalad leszállás után a földön. A közönség eddig lélekzet elfojtva amult és nézte az immár a valósággá vált — csodát! Csak mikor leereszkedett a Bleriot, akkor tört ki a földet rengető óriási kiáltás.

Négy óra 27 perckor megint felszállt Bleriot s hat körivet tett a levegőben, öt órákor pedig harmadszor emelkedett a levegőbe, s ekkor bámulatos manőverezést végzett. Elrepült többször a közönség felett, ott kattogott fejként felett a csodás gép madár, majd hirtelen leereszkedett, mintha esne lefelé s aztán ismét gyorsan felszökött a magasba, kisebb és nagyobb köröket futott be s mindezt oly tökéletes biztonsággal, hogy bámulatra ragadta a közönséget, mely orkászertü ovációban részesítette.

Harmadik felszállása után a közönség áttörte a korlátokat beszaladt a pályára s a férfiak vállakra kapták a mosolygó arcu, hatalmas francia aviatikust. Hiába való volt a rendőri kordon, a közönség a hátán cipelte a Bleriotot s boldog volt aki hozzá

érhetett s a kezét szorongathatta. A mérnök egyet egy óriási babárkoszorúval hodolt Bleriot genialitásának.

A felszállás után Bleriot kocsin bejárta a pályát s a tribünök közönségének köszönt. Az óriási publikum a lelkesedés enthuzmusával köszöntötte a mestert.

S ez után kezdődött a haza szélédes — melyről regényeket lehetne írni, oly retentő volt a tumultus.

Egy baleset tanulságai.

Városi lövölde.

A kassai ügyészségi fogházban a bíróság ítélezését várja egy fiatal fiu, aki szerencsétlen véletlen folytán kioltott egy emberéletet. A rendőrség Pacsay Ferencben látja azt a tettest, aki Petroff bolgár kerestést agyonlőtte. Ha valóban bűnös, elveszi büntetését. Ezzel azonban, még nem segítettek a dolgon. Ma igen sokan tudnak róla, hogy a fegyverhasználat a fiatal fiuk között nagyon elterjedt. Számos esetben történt, hogy elemi iskolás fiuktól revolvereket koboztak el a tanítók, játékpisztoly pedig szinte minden fiunál van, s ez kedvelti meg a fegyvert a gyermekkel. Sport szempontból ezt kifogásolni nem lehet. A fiatalság vonzódása a fegyverhez, általános nemzet védelmi szempontból, valamint a testedzés szempontjából nézve, nem káros, hanem ellenkezőleg hasznos. Azonban ez is csak akkor ér valamit, ha bizonyos rendszabályokat betart. Uton-utfélén lövöldöző gyermekek és fiatal emberek veszélyeztetik a közönség testi épségét. Ellenben a lövészet rendszeres és védett helyen való gyakorlása, csak előnyös lehet.

Ebből a szomorú esetből levonhatná a tanulságot a városi hatóság. Vissza kellene állítani az egykori polgári lövöldét, ahol a fiuk és férfiak felváltva gyakorolhatnák a lövészetet. A Hradova, az Akasztófahegy, a Furcsa, Bankó vagy a Csermelyvölgy, sőt a téglagyarak mellett is lehetne egy városi telket a lövölde céljaira berendezni. Sőt igen csekély áldozattal, a városi nyári torna tere is fel lehetne szerelni a lövészet céljaira. Ez utóbbi terv kivitele a legminimálisabb kiadást igényelné. Egy-egy lelkes sport barát azután gondoskodna, a fiuk lövészeti trainingje rendben menjen, a veszély és mások testi épségének kizárásával.

A város eddig olyan keveset áldozott a testedzésre, hogy ettől a kiadástól nem volna szabad visszariadni. Elvégre az uton-utfélén való lövöldözés immár tűrhetetlenné. A hatóság szigorú rendszabályai helyett, a lövő sport érdekében rendezni kellene ezeket az áldatlan állapotokat, melyek bizonyos korlátok közé szorítva, mostani veszedelmes jellegüket elvesztik.

HIREK.

— Személyi hir. Mikalik Béla tb. rendőrfőkapitány és tűzoltó-parancsnok négy heti időtartamra a Nagyvárad mellett tekvő Félix-fürdőbe utazott, hogy ott magát gyógykezeltesse, Távolléte alatt hivatalának ügyeit részint Váczy József főkapitány, részint Ju hász Mór és Sárosi Árpád rendőrfogalmazók intézik.

— A Kazinczy emlékünnepe az előjelekből ítélve rendkívül nagysikerűnek ígérkezik. Az ünnepségen való részvételt az Erdélyrészi Magyar Közművelődési-Egylet

is elhatározta, melyet Deák Gyula takarékpénztári vezérigazgató, az egyesület alapító tagja fog képviselni. A kassai kir. jogakadémia tanári kara testületileg vesz részt az ünnepségen, ugyancsak képviseltetni fogja magát a helybeli állami főreáliskola, az evangélikus iskolák tantestülete és a m. kir. gazdasági akadémia is.

— Football. Az északkerületi footballbajnokság eddigi két első helyezette a Kassai Athletikai Club és a Sátoraljai helyi Athletikai Club mérkőzött egymással vasárnap délután a Rákóczi körúti sporttelepen. A mérkőzésből — mint előre várható volt — a kassaiak kerültek ki győztesen, kik mindvégig fair és izgalmas küzdelem után 9:0 arányban verték ellenfelüket. A győztes csapatban a Bodnár-testvérek játéka magaslott ki, míg az ujhelyiek közül különösen a kapus produkált figyelemreméltó játékot.

— Felhívás. A Schubert fele étteremben (Schalkház) f. hó 13-án rendezett közebédnek m. t. résztvevői értesítettek, hogy az ebédjegy után fönmaradt 1—1 koronát 10 napon belül a községi iskolák igazgatóságánál átvehetik. Ellenkező esetben a fönmaradt összeget jótékony célra fordítják.

— Pályázat. A m. kir. kassai 9. honvédgyalozezred közetkezési bizottsága a legénység részére szükséges élelmi cikkek szállítására pályázatot hirdet, mely f. hó 25-én jár le. A pályázati és szállítási feltételek az élelmező bizottság irodájában megtekinthetők.

— Munkásemlőadás az Urániában. A kassai Uránia színház a téli építkezések befejeztével e hét csütörtökön tartja első előadását, mely alkalommal Ráth István kiváló műsordarabja „Az éjféli nap országa” kerül bemutatásra. F. hó 25-én, hétfőn az Uránia munkásemlőadást rendez.

Ellopott kerékpár. Néhány hét előtt hirt adunk arról, hogy Stezker Dezső honvédhadnagy biciklijét ismeretlen tettes a Berger-kávéház bejárata elől ellopta. A rendőrség annak idején megindította a vizsgálót, mely azonban jó ideig eredménytelen maradt. Hosszas kutatás után sikerült végre megállapítani, hogy a lopást Csomós József és Almási György kitoloncolt csavargók követték el, kik közül az előbbi Budapestre szökött, az utóbbinak tartózkodási helye pedig egyelőre ismeretlen. A rendőrség folyamatosan tette ellenük az eljárást és megette a szükséges lépéseket letartóztatásuk iránt.

— Háztulajdonos és lakó. Andrejkó Mihályné sehogysem tud összeférni a lakójával Veress Jánossal. Ma délelőtt is összeszólkoztak egymással és szóra-szó esvén csakhamar összeverekedtek s úgy elagya-bugyálták egymást, hogy Andrejkóné a fején, veres pedig az arcán több helyen könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Az ellopott — ablak. Furcsa lopást követett el tegnap éjjel Mocsári Kálmán foglalkozás nélküli csavargó. Egyik kollégájával Drozda Gyulával kiemelte a 34. gyalozezred Tordassy-utcai laktanyájának földszinti ablakszárnyát és épen ellilanni készült a különös zsákmánnyal, amikor az arra cirkáló rendőrszem rajta csípte és beakisérte. Drozdanak sikerült elmenekülnie. A rendőrségen mindkettőjük ellen megindították lopás miatt az eljárást.

— R. Kovács Laura Kassán. Megemlékeztünk már arról, hogy R. Kovács Laure, a hirneves szavalóművész nő f. évi november 7-én az Uránia-színházban előadást tart. A programot helyi műkedvelők

Legujabb szőnyegek, függönyök, butorkelmék a legnagyobb választékban és legjutányosabb áron

SZÉMAN TESTVÉREK
Felsőm. legn. szőnyeg-, függöny- és butorkelme
áruházában **Kassa, Fő-u. 62.**

énekszámait és felolvasása is tarkítani fogja s így az előadás rendkívül élvezetesnek ígérkezik.

— **Katonaszököés.** Farkas Miklós közhuszár megelégette a katonáskodás gyönyörűségeit és elhatározta, hogy bucsut mond a kaszárnyának. Ma reggel katonaruhában fegyver nélkül kilopódzott a kaszárnyából és azóta teljesen nyoma veszett. A rendőrség keresi a szökött ujoncot, ki közepes termetű, fiatal, szőke bajszú ember.

— **Tolvaj szabósegéd.** Kolacsek Rezső női szabósegéd e hó 17-én nyomtalanul megszökött Kassáról és amint később kiderült, a nagy sietségben több idegen ruháneműt is magával vitt. A károsultak feljelentést tettek ellene a rendőrségen mely folyamatba tette az eljárást és megtette a szükséges lépéseket, hogy a tolvaj kézrekerüljön.

— **Az Uránia-színház új helyérei.** Az Uránia-színház újra megnyitával olcsóbb helyárrakkal fog a közönség rendelkezésére állani és pedig: a jelenlegi első helynek közepső 110 ülése „Számozott zártzék“ elnevezéssel 1 korona, Uránia-előadások 1 korona 50 fillér. A jelenlegi első hely többi 132 ülése „Első hely“ (számozatlan oldal zártzék) elnevezéssel 80 fillér, Uránia-előadások 1 korona 20 fillér. A második hely 60 fillér, Uránia-előadások 90 fillér. A harmadik hely 30 fillér, Uránia-előadások 50 fillér.

Katonák, gyermekek és diákok a rendes előadások a félhelyarat fizetik és az Uránia-előadásoknál a diákok 50 fillért második helyre érvényes diák-jegyet kapnak.

A kis Uránia előadásokon a csoportban jövő diákok 10 fillér, az egyenkint jövők 20 fillér, a nagyközönség pedig 30 fillér belépti díjat fizetnek. Az ugynevezett gyermek előadások fél helyárrakkal lesznek megtartva.

Az Uránia Színház légfűtési berendezésén, buffetjén és amerikai berendezésű ruhatarán éjjel nappal dolgoznak úgy, hogy a színház csütörtökön október hó 14-én újból megnyíljon és a közönségnek a téli idény alatt is teljes kényelmet fog nyújtani.

— **Női zenekar az Otthon-kávéházban.** Az Otthon-kávéház tulajdonosa, nagy áldozatok árán szerződtette Biermann Irén gordonka-művésznő kiténő női zenekarát, mely a legjobb művész erőkből szervezve, kiténő műsorral működik. A belépés ingyenes. A hangverseny ma és a következő napokon este 8 órakor kezdődik.

Színház.

Színházi műsor:

HÉTFŐN: Az aranykakas. (Énekes bohózat.)
KEDDEN: A bunda. (Tolvajkomédia.)

— **Otthelló.** Shakespeare klasszikus tragédiája csak félig töltötte meg szombat este a színház nézőterét. Mintha a közönség valami sajátos idegenkedéssel fogadta volna azt a mindenképpen dicséretre méltó vállalkozást, mely a darab színrehozatalában nyilvánult, mert különben érthetetlen, hogy az előző operettelőadások zsufolt házái után az obligát színházlátogatókon kívül csak kevesen határozták el magukat a darab megtekintésére. Az előadás minden tekintetben kiténő volt, ami elsősorban *Komjáthy*nak, *Fáy Flórának* és *Majthényinek* az érdeme. *Komjáthy* a címszerepben régi ala-

kitásainak egyik legjobbját produkálta és különösen az ötödik felvonásban kapott meg a szenvedélyes feltékenység élethű visszatükrözésével. *Fáy Flóra* Desdemonát alakította az ő ismert nagy művészetével és minden tekintetben méltó partnere volt *Komjáthy*nak. *Jágó* szerepében *Majthényi* excelál. Elég, ha annyit írunk róla, hogy *Kassán* még nem láttunk ebben a szerepben jobb alakítást az övénél. Kisebb szerepeikben jók voltak *Bartha*, *Bársony*, *Bodroghy Lina*, *Sarkady Rózsi* és *Ungvári* is.

— **Iglói deákok.** Vasárnap este *Farkas Imre* poetikus diáktörténete került színre kiténő előadásban. A szereplők közül első helyen kell említenünk *Hornyay Jankát*, ki *Evike* szerepében úde alakításával teljesen meghódította a közönséget. Gyönyörűen előadott énekszámait kiegészítette szívhez szóló, meleg játékaival, bájos megjelenésével és az est sikeréből őt illeti első sorban osztályrész. Partnere *Bársony* volt, kinek kiténő *Petky Pali*ját még a mult szezonból ismerjük. Új volt a korcsmáros szerepében *Tihanyi*, ki sok meleg érzést vegyített játékába. A nótás *Holéczy Pistát* *Barics* játszotta, ki feltűnő sokat javult Brassóban. Hangja sokkal tisztább és erősebb, játéka pedig kiforrottabb mint az előtt volt. *Komjáthy* a második felvonásban kacagtatott pompás humorával; előadott nótáit többször megismételtették. Pompás volt *Ujvári*, mint vén pedellus és *Faragó*, mint a tanári kar egyik tagja. Az előadást zsufolt ház nézte végig, mely lelkesen tapsolt a szereplőknek.

— **A bunda.** Hauptmann Gerhardt négyfelvonásos tolvajkomédiája tulajdonképpen egy fölötté szellemes és szellemességével gyilkoló erejű szatira, mely a német közigazgatást állítja pellengére. Alakjai megannyi élethű fotográfia, pompás karrikatúrái a felsőség kegyét kereső, csuszó-mászó hivatalnok karnak, mely nem a közérdek szolgálatában áll, hanem kémkedik, spicliszkedik olyan emberek után, „kik bizonyos szavakat használnak az emberek felett hódolatot parancsolóan kiemelkedő személyiségek felett.“ A darabban, mely valóságos antológia a szellemesnél-szellemesebb párbeszédet, különösen hálás szerephez jut: *Majthényi*, ki a főszerepet, *Wahrhahn* kerületi előljárót játsza, továbbá *Vágóné Margit*, *Bartha István* és *Ujvári*.

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle kihallgatása.

Bécs, október 18.

Wekerle miniszterelnököt a király tegnap déli 12 órakor kihallgatáson fogadta. Az audiencia háromnegyed óráig tartott. A tegnapi kihallgatáson Wekerle megint a király elé terjesztette a kormány azon kívánságát, hogy a király vegye lemondását tudomásul és adja meg a kormánynak a távozáshoz a fölmentvényt. A király azonban a lemondás feletti határozást magának tartva fenn, csak annyit helyezett kilátásba, hogy a legközelebbi napokban dönteni fog. Wekerle azonkívül előterjesztést tett a királynak, hogy a válságban való döntés előtt még több magyar államférfit hallgasson meg. A király Wekerle ezen előterjesztését elfogadta.

Kihallgatása után Wekerle a külügyminiszteriumba ment, hol Aerethal külügyminiszterrel tanácskozott.

Kik kapnak királyi meghívást?

Bécs, okt. 18.

Azon államférfiak közt, akik legközelebb a királyhoz meghívást kapnak, van *Andrássy*, *Apponyi* és *Kossuth* miniszterek. A kihallgatás folyó hó 20-ika előtt lesz. 20-án Wekerle újból megjelenik a király előtt. Ekkor lesz a válság legnevezetesebb napja, mert akkor fogja a király döntését Wekerlével közölni.

Wekerle tárgyal.

Budapest, okt. 18.

Wekerle miniszterelnök, ki tegnap visszaérkezett Bécsből, a királyi megbízás értelmében ma délelőtt felkereste *Andrássy*t, majd *Kossuth* Ferencet. Mindkettővel hosszasan tárgyalt, közölve velük azt is, hogy legközelebb meghívást nyernek a királyhoz.

Koronatanács.

Bécs, okt. 18.

Szerdán a király elnöklete alatt koronatanács lesz, melyen részt fog venni a magyar kormány minden tagja. Más verzió szerint nem koronatanács lesz, hanem a király értekezletre hívja össze a kormány azon tagjait, kikkel 1906 ban a paktumot megkötötte.

Bankgyűlés.

Battonya, okt. 18.

A battonyai választókerület függetlenségi polgársága tegnap bankgyűlést tartott, melyen több képviselő is megjelent. A népgyűlésen *Lázár Zoárd* képviselő beszélt. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint az önálló banknak 1911-re, a külön vámtérületnek 1917-re való megvalósítását követelik.

Bleriot felszállása.

Budapest, okt. 18.

Óriási közönség gyűlt össze *Bleriot* tegnapi felszállása alkalmával az *Üllői-uti* katonai gyakorló téren. Legalább 150000 ember volt a nézők számára feltartott helyen. A felszállást végignézte *József főherceg* is, ki gyermekeivel jött erre az alkalomra Budapestre.

A felszállásnak gyönyörű őszi idő kedvezett. A felszállás pompásan sikerült. Háromszor emelkedett *Bleriot* a levegőbe és mindenkor 10—10 percig keringett ott. A felszállás a nézők közt frenetikus hatást keltett.

Este *Bleriot* tiszteletére bankett volt. *Bleriot* holnap Bécsbe utazik, ahol szombaton száll föl.

Ferrer tüntetések.

Budapest, okt. 18.

A szabadkőművesek és szabadgondolkodók más hasonegyesületekkel karöltve, tegnap tiltakozó gyűlést tartottak. A gyűlésen beszéltek *Székely Aladár*, *Pető Sándor*, *Madzsar Gusztáv*, *Várad Antal* és *Várad Zsigmond*.

Páris, okt. 18.

Tegnap ismét hatalmas tüntetések voltak.

Berlin, okt. 18.

Tegnap három helyen tartott a munkásság tiltakozó gyűlést.

OTTHON kávéház

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16 sz.

Ma és a következő napokon, esténként 8 órától **BIERMANN IRÉN** gordonkaművésznő ujonnan felfrissített női zenekara tart hangversenyt változatos műsorrall. — **Biermann** híres soló számai! Belépő-díj nincsen.

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet-, selyem és finom mosó-kelméit

Kassa, Fő-u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű áruk szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és Cotele glâce 80 cm. széles. Kabát combinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecossais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagonal Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divatszínben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek: Selyem juponok és luxus fehéreneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készséggel küldök.

Farkas Adolf

Villanyerőre berendezett sütőedények elosztó helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mátyás-utca 62. — Nagyludmányi utca 12. sz. alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt!
 Kenyér árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr.
 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es 21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.
 8 drb. sütemény 10 kr.

Kassai m. kir. Gazdasági Akadémia.

Árlejtési hirdetmény.

A kassai m. kir. gazdasági akadémiának szüksége van a tél folyamán 2500 q. burgonyára, 900 q. tengerire, 100 q. árpára és 1400 q. kőszénre, a mely szükségletének fedezésére ezennel árlejtést hirdet.

Az árak a gazdasági akadémia majorjába beszállítva és beraktározva ajánlandók. A burgonyára vonatkozólag megnevezendő azon minimális keményítő-tartalom, melyet szállító garantíroz. Az igazgatóság lennarija magának a jogot, hogy az ajánlott burgonyából, tengeriből, árpából, vagy szénből tetszés szerinti mennyiséget biztosítson szerződésileg.

A szerződésileg biztosított nyersanyag mennyiség az igazgatóság rendelkezéséhez mért részletekben 1909. évi december hó 1-től 1910. évi április hó 15-ig szállítandó le.

Az igazgatóság olyan ajánlatokat is figyelembe fog venni, melyek nem az egész mennyiségre, hanem annak csak részletére vonatkoznak.

A burgonyára vonatkozó ajánlatok zárt borítékban 700 korona bánatpénz avagy annak megfelelő hányadával, az árpára vonatkozó ajánlat 100 korona, a tengerire vonatkozó ajánlat 700 korona, a kőszénre vonatkozó ajánlat 200 korona bánatpénzzel ellátva, alulírott igazgatóságnál folyó évi november hó 3-án déli 12 óráig nyújtandók be.

Részletes szállítási feltételek az igazgatóságnál tekinthetők meg.

A kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

Kassai m. kir. Gazdasági Akadémia.

Árverési hirdetmény.

A kassai m. kir. gazdasági akadémia szeszgyára által az 1909. 1910. évi kampányban termelendő, mintegy 300-350 hektoliter szeszre ezennel árverés hirdettetik.

Ajánlatok zárt borítékban 1000 korona bánatpénzzel ellátva alulírott igazgatóságnál folyó évi november hó 3-án déli 12 óráig annyiival is inkább benyújtandók, mert később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az átvételre vonatkozó közelebbi feltételek az igazgatóságnál betekintethetők. Kassa, 1909. október 15-én.

A kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő-utca 99. szám.
 Modernül átalakított, szolid alapon vezetett polgári kávéház. Új tekeasztalok, kitűnő kiszolgálás, tisztán kezelt kassai borok és kávéházi italok. Külön szobák társaságok számára.

Pártfogást esd:

NÉMET LAJOS, tulajdonos.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: tétel mellett eladó. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Farkas Mátyás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
 Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra külön fiók. Mindennemű házmunkák készítettnek. — Illatszerek nagy választékban kaphatók.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
 (SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legrégebb és :: legnagyobb pénztáza. ::

BETÉTEKET
 GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyujt váltóra, betáblázásra, vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénztátulás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek megállapodás szerint.